

**Trafikkontoret
Stadsbyggnadskontoret
Exploateringskontoret
Stockholms Hamn AB
Miljöförvaltningen**

Tjänsteutlåtande
Dnr T2024-00253
Dnr 2025-08952
Dnr E2024-03647
Dnr SH 2024/475
Dnr 2025-14044

Sida 1 (10)
2025-09-10

Handläggare

Trafikkontoret
Victoria Herslöf
08-508 26 386
Trafikplanering

Stadsbyggnadskontoret
Sofia Eneborg
08-508 27 445
Plan

Exploateringskontoret
Eric Tedesjö
08-508 264 64
Stadsmiljö

Stockholms Hamn AB
Mattias Sandell
08-670 27 20
Strategi och utveckling

Miljöförvaltningen
Eva Sunnerstedt
08-508 28 913
Luft och klimat

Till

Trafiknämnden
2026-05-21
Stadsbyggnadsnämnden
2026-06-11
Exploateringsnämnden
2026-06-11
Stockholms Hamn ABs styrelse
2026-05-27
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2026-06-09

Åtgärdsplan godstrafik

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, Stockholms Hamn AB:s styrelse och miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner åtgärdsplan godstrafik.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Amanda Horwitz
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Thomas Andersson
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Alexandra Lindström
Tillförordnad VD
Stockholms Hamn AB

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 386
Växel 08-508 27 200
victoria.herslof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Sammanfattning

Trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, Stockholms Hamn AB och miljöförvaltningen har tagit fram förslag på Åtgärdsplan godstrafik. Förslaget konkretiserar stadens godstrafikplan som antogs i kommunfullmäktige den 7 april 2025 genom att identifiera 24 åtgärder samt nämndernas och bolagets ansvar för genomförandet. Åtgärderna baseras på Stockholms stads befintliga mål som konkretiseras i godstrafikplanens fem fokusområden, samt på infrastrukturella förutsättningar och ekonomiska ramar. Liksom stadens miljöprogram och klimathandlingsplan har godstrafikplanen och åtgärdsplan godstrafik 2030 som målår. Flera nämnder och bolag berörs och har varit delaktiga i arbetet. Genomförandet och löpande uppföljning samordnas inom stadens förvaltningsövergripande godsnätverk.

Bakgrund

Stadens godstrafikplan tar ett samlat grepp om Stockholms stads arbete för en hållbar godstrafik. Den godkändes i kommunfullmäktige den 7 april 2025. I samband med trafiknämndens beslut att hemställa godstrafikplanen till kommunfullmäktige gav nämnden trafikkontoret i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan utifrån godstrafikplanen för det som Stockholms stad har helt eller delvis rådighet att genomföra. I åtgärdsplanen ska det framgå vilken eller vilka nämnder eller bolag som utifrån reglemente, uppdrag och kompetens skulle vara mest lämpad att ansvara för genomförandet av aktiviteter.

Ärendets beredning

Arbetet med att ta fram åtgärdsplanen har, under trafikkontorets ledning, bedrivits genom ett gemensamt arbete inom stadens förvaltningsövergripande godsnätverk. Trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret, Stockholms Hamn AB och miljöförvaltningen har haft ett särskilt utpekat ansvar under arbetsprocessen, i likhet med deras roll vid framtagandet av godstrafikplanen. Synpunkter från övriga aktörer i det förvaltningsövergripande godsnätverket har beaktats i möjligaste mån vid färdigställandet av åtgärdsplanen.

Förslag Åtgärdsplan godstrafik

Förslaget till Åtgärdsplan godstrafik har 2030 som målår i enlighet med godstrafikplanen, miljöprogrammet och klimathandlingsplanen. Många av åtgärderna har redan initierats

eller är pågående och avser långsiktiga utvecklingsarbeten som successivt vidareutvecklas och skalas upp. Genom arbetet med åtgärdsplanen verkar staden för att de tre planeringsinriktningarna i godstrafikplanen uppnås: 1. Rätt fordon på rätt plats. 2. Elektrifiering som huvudinriktning. 3. Staden visar vägen.

Åtgärdsplanen omfattar 24 åtgärder inom godstrafikplanens fem fokusområden strategisk markanvändning, yteffektiva godslösningar, elektrifiering och fossilfria drivmedel, gods på vatten och järnväg samt reglering och styrmedel. Den innehåller åtgärder som Stockholms stad helt eller delvis kan påverka. De senare kräver samarbeten med externa aktörer. Ansvar för genomförandet av åtgärdsplanen är fördelat på de fyra berörda tekniska nämnderna och Stockholms Hamn AB. Trafiknämnden ansvarar för 14 av de 24 åtgärderna, stadsbyggnadsnämnden för 5 åtgärder, exploateringsnämnden för 2 åtgärder, Stockholms Hamn AB för 2 åtgärder och miljö- och hälsoskyddsnämnden för 1 åtgärd. Respektive ansvarig nämnd eller bolag är fetmarkerade.

Genomförandet av åtgärderna omfattar i regel flera nämnder och bolag och i dessa fall innebär ansvaret en samordnande roll. Övriga nämnder och bolag som anges i åtgärdsplanen är medverkande, men kan i vissa skeden också bli ansvariga för delar av åtgärden. I vissa fall kan fler nämnder och bolag än de som nu identifierats behöva involveras i genomförandet. Flera av åtgärderna som pekas ut i planen berör aktörer utanför staden. Samverkan är därför av stor vikt för att nå målen i godstrafikplanen.

Involveringen av ett flertal nämnder och bolag kräver nära samverkan och regelbundna avstämningar för att driva arbetet framåt på ett strukturerat sätt. Det är därför viktigt att åtgärderna integreras i de ansvariga nämndernas och bolagets löpande verksamhetsplanering och rapportering. Trafiknämnden är sammankallande för stadens förvaltningsövergripande godsnätverk inom vilket samordning, utveckling och uppföljning av åtgärder sker. En större halvtidsrapportering och vid behov uppdatering av åtgärdsplanen är planerat för år 2027.

Strategisk markanvändning

Inom fokusområdet Strategisk markanvändning ryms åtgärder för att utveckla stadsplaneringsprocessen. Med hjälp av åtgärderna ska en ännu större medvetenhet och integrering av godstrafikens behov

åstadkommas. Åtgärderna handlar både om utveckling av planeringsunderlag och kunskapsspridning, samt om att ställa krav på godsutredningar och arbeta med inriktningen för viktig infrastruktur, till exempel verksamhetsområden.

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
En gemensam bild av godstrafikens förutsättningar och behov är grundläggande för en lyckad planering. Genom att illustrera godstrafikens omfattning och hur mycket trafik som olika verksamheter genererar blir den mer synlig och förståelsen för dess betydelse ökar.	Ta fram, vidareutveckla och sprida kunskap om stadens godstrafiksystem, i form av t ex en godsflödeskarta, planeringsstöd och nyckeltal för gods i stadsplaneringen.	Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Stockholms hamnar, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Business Region, Stockholm Vatten och Avfall
För att undvika onödiga transporter och främja smarta lösningar behöver stadens förvaltningar och bolag ha en samsyn kring hur de i översiktsplanen angivna renodlade verksamhetsområdena ska utvecklas, var verksamheter som kräver transport av farligt gods förläggs och hur stadens kajer ska utvecklas.	Identifiera och peka ut riktningen för de renodlade verksamhetsområdenas funktion och den viktigaste infrastrukturen för godstransporter inom staden.	Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Exploateringsnämnden, Stockholms hamnar, Stockholm Vatten och Avfall
I detaljplaneringen krävs både en utökad kravställning kring att anordna godsmottagning på kvartersmark och en flexibilitet som medger att befintliga godslösningar bevaras samtidigt som framtida leveransbehov beaktas vid förändring av verksamheter.	Kartlägga och belysa kvartersmark i stadens ägo lämplig för omlastning av olika typer av gods och säkerställa att ytor för omlastning eller samlastning inte byggs bort.	Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Exploateringsnämnden, Stockholms hamnar, Fastighetsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall
	Tydliggöra krav på att utreda godstransporter i stadsbyggnadsprocessen.	Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall

Yteffektiva godslösningar

Inom fokusområdet yteffektiva godslösningar ingår åtgärder som ska bidra till att använda stadens offentliga rum mer effektivt. Målet är att skapa utrymme för stadsliv, öka trafiksäkerheten, utnyttja infrastrukturen bättre och utveckla logistikflöden. Det kan till exempel handla om att samordna godsleveranser så att färre transporter behövs eller att använda rätt fordon på rätt plats. Trafiknämnden ansvarar som väghållare för att anpassa och utveckla trafikregler samt för att samordna dialoger mellan olika aktörer. Även andra nämnder och bolag kan, utifrån sina uppdrag, ha ansvar för vissa åtgärder. Eftersom byggarbeten ofta kräver stora ytor och leder till många transporter, har exploateringsnämnden ett särskilt ansvar för att effektivisera och utveckla bygglogistiken i stadens egna större projekt.

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
I täta stadsmiljöer behöver transporter anpassas när det gäller fordon, tid och plats. Det frigör värdefull gatumark för andra funktioner och bidrar till ökad trivsel och trafiksäkerhet. Samtidigt är det viktigt att transporter är effektiva, till exempel genom samlastning och smart användning av fordon.	Stödja etableringen av en lokal omlastningspunkt för hantering av gods och avfall i Gamla stan och City samt stötta en kommersiell affärsmodell genom att säkerställa regelefterlevnad.	Trafiknämnden, Stockholms hamnar, Fastighetsnämnden, Stockholm Business Region, Stockholm Vatten och Avfall
	Undersöka möjligheten att ta bort lastplatser på gatumark i områden där det finns tillgång till hantering av gods på kvartersmark.	Trafiknämnden, Stockholm Vatten och Avfall
Längre fordon kan i vissa fall minska antalet transporter och utsläpp där infrastrukturen tillåter det och trafiksäkerheten kan upprätthållas.	Tillåta längre fordon på avgränsade sträckor i anslutning till hamnar och verksamhetsområden.	Trafiknämnden, Stockholms hamnar
För att minska transporter av massor och byggmaterial till och från bygg- och infrastrukturprojekt krävs en högre grad av samordning.	Utveckla arbetssätt för lokal samordning av bygglogistik i större byggprojekt.	Exploateringsnämnden, Trafiknämnden

Elektrifiering och fossilfria drivmedel

Åtgärderna inom detta fokusområde har som syfte att främja och stötta omställningen av godstransporter i staden till fossilfria alternativ. Staden kan på olika sätt bidra till att accelerera omställningen till eldrivna fordon, till exempel genom att verka för tillräcklig och ändamålsenlig laddinfrastruktur. Trafiknämnden ansvarar för Elektrifieringspakten och har ett ansvar för dialog och samordning av detta arbete.

Inhämtning och spridning av kunskap om fossilfria drivmedel samt elektrifierade transporters behov är fortsatt viktigt. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är experter på och bevakar utvecklingen av förnybara drivmedel.

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
Staden behöver bidra till ändamålsenlig utveckling av laddinfrastruktur för godstrafiken.	Samarbeta med regionala aktörer kring en målbild för laddning av tung trafik utifrån framtida effekt- och laddinfrastrukturbehov.	Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Stockholms hamnar, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Kommunstyrelsen, Stockholm Vatten och Avfall
	Verka för samutnyttjande av både publik och icke publik laddinfrastruktur för godsfordon.	Trafiknämnden, Stockholms hamnar, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Fastighetsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall
	Bygga kunskap om behoven för laddning av både tunga och lätta lastbilar som trafikerar stadens gator och vägar.	Trafiknämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall
Utvecklingen av andra fossilfria drivlinor såsom biogas, bränsleceller och elektrobränsle behöver fortsatt stöd för att bidra till en smidig och hållbar omställning.	Följa och stötta utvecklingen av fossilfria drivlinor såsom biogas, bränsleceller och elektrobränsle.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Trafiknämnden, Stockholms hamnar

Gods på vatten och järnväg

Inom fokusområdet ingår åtgärder för att överföra fler transporter från väg till vatten och järnväg för att bidra till en avlastning av vägnätet, förbättrad trafiksäkerhet och minskade utsläpp. Stockholms hamnar har en viktig roll i dialogen med Sjöfartsverket för att underlätta för sjötransporter. Exploateringsnämnden hanterar stora mängder transporter som lämpar sig för sjötransport (framförallt massor) och har därmed ett viktigt ansvar för överflyttningen. Trafiknämnden kan styra användningen av vägnätet och därmed ge incitament för överflyttning från väg till vatten genom reglering. Stadsbyggnadsnämnden har en viktig roll i att långsiktigt säkra tillgång till kajer och vattenvägen när staden växer och utvecklas. Åtgärder inom detta område ställer således krav på samordning mellan flera nämnder och bolag.

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
Det behövs tydligare krav, spridning av goda exempel och att lämpliga platser för omlastning mellan land och vatten pekas ut.	Säkerställa att sjötransporter utreds som ett alternativ i genomförandeskedet av stadens större exploaterings- och infrastrukturprojekt i vattennära läge.	Exploateringsnämnden, Trafiknämnden, Stockholms hamnar
	Utreda potentiella kajer i eller i närheten av innerstaden med hänsyn till deras lämplighet för olika typer av gods.	Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Stockholms hamnar
	Främja överflyttning av godstransporter från väg till vattenvägar och järnväg, till exempel genom att hänvisa dispenstransporter till att använda vatten och järnväg i större utsträckning.	Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden
	Verka för att stadsplanering i vattennära områden tar hänsyn till potentiell framtida sjötransport.	Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Exploateringsnämnden, Stockholms hamnar

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
Aktörerna behöver mer kunskap om vilka möjligheter de urbana vattenvägarna erbjuder.	Höja kunskapen kring potential för sjötransporter i staden genom omvärldsbevakning, kunskapsspridning och genomförande av testprojekt.	Trafiknämnden, Stockholms hamnar, Stockholm Business Region
De nationella regelverken för inlandssjöfart behöver anpassas för att minska ekonomiska och organisatoriska hinder.	Föra dialog med Sjöfartsverket och transportörer om utveckling av avgifter och möjlighet att kunna använda vattenvägen året om.	Stockholms hamnar, Trafiknämnden
Utforska järnvägens underutnyttjade kapacitet och potential för godstransporter till och från Stockholmsregionen för att bidra till en avlastning av vägnätet och minskning av utsläpp.	Kartlägga och utreda potential för ökade intermodala lösningar mellan järnväg och sjötransporter i stadens hamnar.	Stockholms hamnar, Trafiknämnden
	Värna befintliga spår och bygga kunskap kring potentialen med särskilt fokus på verksamhetsområdena Lunda och Västberga samt till hamnarna.	Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Exploateringsnämnden

Reglering och styrmedel

Inom fokusområdet återfinns åtgärder som använder de verktyg som staden har direkt rådighet över för att styra godstrafiken.

Trafiknämnden har ansvar för flera åtgärder inom området, grundat i sitt väghållaransvar som bland annat innebär möjligheten att utveckla och använda lokala trafikföreskrifter samt ge undantag från dessa, så kallade dispenser. Det är även viktigt att staden fortsätter sitt påverkansarbete av lagstiftare på olika nivåer för att främja utvecklingen av en långsiktigt hållbar godstrafik genom ännu fler riktade verktyg. Ändringar i Trafikförordningen som kan skynda på omställningen är bland annat större möjligheter att undanta fordon i en föreskrift på grund av drivlina eller diversifiering av befintliga miljözonföreskrifter.

Genom kravställning i upphandlingar ska staden bygga upp efterfrågan och visa vägen mot fler elektrifierade, samordnade och effektivare godstransporter. Åtgärder för detta finns i stadens nyligen antagna Klimathandlingsplan 2030.

Behov	Åtgärd	Ansvarig och medverkande nämnd/bolag
Staden ska ständigt utvecklas med fler trivsamma och trafiksäkra gaturum, särskilt på platser där många människor rör sig, såsom gågator och stadsdelscentrum.	Fortsätta att utveckla arbetet med tysta off peak-transporter och geofencing av godstransporter på lämpliga platser i staden.	Trafiknämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Kommunstyrelsen, Fastighetsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall
	Använda reglering som verktyg för att uppnå effektivare godstransporter och ökad elektrifiering av tunga fordon samt undersöka omklassning av vägars och broars bärighet.	Trafiknämnden
För att främja utvecklingen av en långsiktigt hållbar godstrafik behöver befintliga regleringsverktyg utvecklas och nya tas fram så att staden får ännu fler riktade verktyg för fossil- och utsläppsfria godsfordon.	Aktivt påverka lagstiftning för att accelerera övergången till fossil – och utsläppsfria godsfordon.	Trafiknämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Kommunstyrelsen
Stadens upphandling ska gå före och fungera som förebild och drivkraft för att påskynda omställningen till en fossilfri fordonsflotta. Hållbara godstransporter behöver integreras i stadens inköpsprocess och uppföljning är en viktig del av det arbetet.	Fortsätta att medverka och bidra till projekt där fokus ligger på upphandling av entreprenader som drivs med eldrivna maskiner och fordon i stadsbyggnadsprojekt.	Trafiknämnden, Exploateringsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Analys och konsekvenser

De föreslagna åtgärderna väntas bidra till godstrafikplanens planeringsinriktningar vilket även är i linje med stadens framkomlighetsstrategi. Genom att möjliggöra för maximalt utnyttjande av varje trafikslag och fordon, samt utforska alternativa transportmedel, som vatten- och järnvägstransporter, bedöms åtgärdsplanen ha potential att bidra till miljöprogrammets mål om reducerade nivåer av buller och luftföroreningar samt klimathandlingsplanens mål om minskade utsläpp från transportsektorn.

Ekonomi

Åtgärderna har identifierats med hänsyn till stadens befintliga infrastrukturella förutsättningar. Samtliga åtgärder är utformade för att vara genomförbara i enlighet med stadens långsiktiga mål och budgetramar. Kostnaden för genomförandet av godstrafikplanen ligger framförallt i personalkostnader och konsultutredningar. Åtgärderna är formulerade på ett sådant sätt att ambitionsnivån kan variera utifrån rådande budgetramar. Det går således i dagsläget inte att göra en exakt kostnadsuppskattning av åtgärdsplanens genomförande. Utöver den interna budgeten får flera pågående projekt extern finansiering från såväl EU som nationella finansiärer. Utvecklingen av nya, mer hållbara lösningar kan innebära en något högre kostnad i och med att teknik- och marknadsmognaden är under utveckling. Merkostnader kan ofta täckas med hjälp av externa finansieringsmedel för exempelvis innovationsprojekt.

Trafikkontorets, stadsbyggnadskontorets, exploateringskontorets, Stockholms Hamn AB:s och miljöförvaltningens förslag

Trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, Stockholm Hamn AB:s styrelse och miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner åtgärdsplan godstrafik.

Slut

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 386
Växel 08-508 27 200
victoria.herslof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>